

A bal-végzet ellen a materialista dialektikával

Hozzáadta: Dr. Aggod József
2018. June 02. Saturday 13:01

A szöveggyűjteményt összeállította: Dr. Aggod József

A szöveggyűjtemény 2001-ben készült. A teljes anyag nem fér rá a honlapra. A teljes anyag digitalizált változata hozzáférhető.

A
BAL-végzet ellen a materialista dialektikával

Szemelvények Marx-Engels-Lenin műveiből

I.
fejezet

"...
nem lehet a dialektikát büntetlenül megvetni." (Engels)

Engels (1873-1886)
Marx-Engels Művei (továbbiakban: MEM.) 20. kötet 487. oldal

"A dialektika, az úgynevezett objektív dialektika az egész természetben uralkodik, az úgynevezett szubjektív dialektika pedig, a dialektikus gondolkodás, csak reflexe a természetben mindenütt érvényesülő ellentétekben-mozgásnak ..."

Marx (1873) MEM. 23.
kötet 20. oldal

"Az én dialektikus módszerem, alapját tekintve, nem csak különbözik a hegelitől, hanem annak szöges ellenkezője. Hegel számára a gondolati folyamat, amelyet eszme néven még önálló alannyá is alakít, demiurgosza a valóságosnak ... Nálam, megfordítva, az eszmei nem más, mint az emberi fejben áttett és lefordított anyagi." A dialektika "minden létrejött formát a maga folyamatában fog fel, tehát múlandó oldaláról is, semmi előtt meg nem hajlik, lényegét tekintve kritikus és forradalmár."

Marx (1847) MEM. 4.
kötet oldal

"Ellentét nélkül
nincs haladás. Ennek a törvénynek volt a civilizáció mindmáig alávetve."

Marx-Engels (1844)
MEM. 2. kötet 83. oldal

"A >haladás< pretenziói ellenére
folytonos visszaesések és körmozgások mutatkoznak."

Lenin (1915) Lenin
Összes Művei (továbbiakban: LÖM.) 29. kötet 294. oldal

Az ellentmondás "a dialektika veleje (egyik >lényege<, egyik alapvető, ha
ugyan nem az alapvető sajátossága vagy vonása.)"

Lenin (1914) LÖM. 29.
kötet 117. oldal

"A sokrétűségek csak az ellentmondás
csúcspontjára emelkedve lesznek mozgékonyá (regsam) és elevenné egymással
szemben, - csak így tesznek szert ama negativitásra, mely az önmozgás és elevenség bennlakozó érverése."

Engels (1886) MEM.
21. kötet 257. oldal

"E filozófia előtt nem áll meg semmi
végérvényes, semmi abszolút, semmi szent: mindenről és mindenben bemutatja a
múlékonytságot, s nem áll meg előtte más, csak a létrejövésnek és elmúlásnak, a
vég nélkül az alacsonyabtból a magasabb felé emelkedésnek a szakadatlan
folyamata, melynek ő maga is pusztá visszatükröződése a gondolkodó agyban. ...
E szemléleti mód konzervativizmusa relatív, forradalmi jellege pedig abszolút
... az emberi történelemnek nemcsak felszálló, de leszálló ágát is
elismeri."

Marx (1857-1858) "A politikai
gazdaságtan bírálatának alapvonalai" (Nyersfogalmazvány) "Első rész". (Budapest, 1972.) 368. oldal

"Az antik világ egy korlátolt
állásponton való elégedettség; a modern világ viszont elégedetlenül hagy,
illetve ahol magában elégedettnek jelenik meg, ott közönséges."

Engels (1876-1878)
MEM. 20. kötet 119. oldal

"Az élet tehát szintén egymagukban a
dolgokban és folyamatokban meglevő, önmagát folytonosan tételező és megoldó
ellentmondás: és mihelyt az ellentmondás véget ér, véget ér az élet is, beáll a
halál."

Engels (1886) MEM.
21. kötet 281. oldal

A materialista
dialektika "évek óta legjobb munkaegységünk és legélesebb fegyverünk
volt..."

Lenin (1914) LÖM. 29.
kötet 114. oldal

"... a mozgás maga a létező ellentmondás."

Lenin
(1915) LÖM. 29. kötet 299. oldal

"... a dialektika az ismeret elmélete
(Hegelnek és) a marxizmusnak ... "

Lenin (1909) LÖM. 47.
kötet 218. oldal

"Biz'isten igaza volt
Hegelnek a filozófusnak: az élet ellentmondásokon át halad előre, és az élet
eleven ellentmondásai sokkal gazdagabbak, sokoldalúbbak, tartalmasabbak, mint
az emberi elme előtt eleinte tűnik."

Lenin (1914) LÖM. 29.
kötet 114. oldal

Bírálja azokat, akik szerint az ellentmondás
"... akár a valóságban, akár a gondolkodó reflexióban, véletlenségnek
számít, mintegy rendellenességnek és múltó betegségi rohamnak."

Lenin (1915) LÖM. 29.
kötet 295. oldal

"Az ellentétek egysége (egybeesése,
azonossága, eredő-hatása) feltételes, időleges, átmeneti, relatív. Az egymást
kölcsönösen kizáró ellentétek harca abszolút, amint abszolút a fejlődés, a
mozgás."

Lenin (1914) LÖM. 29.
kötet 113. oldal

A szokásos elképzelések egyik alapvető
előítélete, "hogy az ellentmondás nem olyan lényegbeli és immanens
meghatározás, mint az azonosság; sőt, ha már rangsorról van szó és a két
meghatározást különválasztva kellene rögzítenünk, akkor az ellentmondást
kellene a mélyebbnek és lényegbelibbnek vennünk. Mert az azonosság vele szemben
csak az egyszerû közvetlennek, a holt létnek a meghatározása; az ellentmondás
azonban minden mozgás és elevenség gyökere;
valami csak annyiban mozog,
csak annyiban van hajtóereje és tevékenysége, amennyiben
ellentmondást rejt magában."

Lenin (1901) LÖM. 5.
kötet 52. oldal

"... érdemes megvizsgálni, vajon
plusz-e, avagy mínusz ez az új, mennyiben plusz, mennyiben és miben mínusz."

Lenin (1913) LÖM. 24.
kötet 260. oldal (Marx-Engels levelezéséről)

"Ha egy szóval akarjuk meghatározni, mi
az egész levelezésnek, hogy úgy mondjuk, a gyújtópontja, az a középpont,
amelyben a kifejtett és megvitatott eszmék egész szövődéke egyesül, akkor ez a
szó a dialektika."

Lenin (1915) LÖM. 29.
kötet 227. oldal

"Az okos
idealizmus közelebb áll az okos materializmushoz, mint a buta
materializmus."

Lenin (1915) LÖM. 29.
kötet 229. old.

"Az objektív (és még inkább az abszolút)
idealizmus cikcakkban (és bukfencezve) egészen
közel jutott a materializmushoz, sőt részben át is alakult azzá."

Lenin (1903) LÖM. 29.
kötet 345. oldal

"... a hegeli eszme meg akar valósulni és meg kell hogy
valósuljon, ennél fogva ez az eszme álcázott materialista."

Lenin (1915) LÖM. 29.
kötet 300. oldal

A filozófiai idealizmus "nem talajtalan;
meddő virág, ez kétségtelen, de olyan
meddő virág, mely az eleven, termékeny, igaz, hatalmas, mindenható, objektív,
abszolút, emberi megismerés élő fáján nő."

Engels (1845) MEM. 2.
kötet 573. oldal

"A demokrácia ma
a kommunizmus."

Marx (1844-1845) MEM.

2. kötet 124. oldal

A "humanizmussal
egybevágó materializmus."

Marx (1844) MEM. 42.
kötet 149. oldal

"... a kommunizmus a magántulajdon
megszüntetése által magával közvetített humanizmus ... a pozitív humanizmus." "... nem a természetellenes,
kifejejtelen egyszerűséghez visszatérő szegénység."

Marx-Engels
(1845-1846) MEM. 3. kötet 31-32. oldal

"...az
embereknek ahhoz, hogy >történelmet csinálhassanak<., meg kell
élniök."

Marx (1850) MEM. 7.
kötet 29-30. oldal

"A februári forradalom a szép forradalom, az általános
rokonszenvvel kísért forradalom volt, mert az ellentétek ... egyetértően egymás
mellett szunnyadoztak... A júniusi
forradalom a rút forradalom, a visszataszító forradalom, mert a frázis helyébe a dolog lépett,
mert a (29) köztársaság felfedte magát a fejét a szörnyetegnek, leverte róla az
oltalmazó és rejtegető koronát." (30)

Marx (1851-1852) MEM.
8. kötet 108. oldal

"Polgári forradalmak,... gyorsan
rohannak sikerről sikerre... csakhamar elérik tetőpontjukat, és hosszú csömör
fogja el a társadalmat... Proletárforradalmak viszont,, .. állandóan bírálják
önmagukat, folyton megszakítják saját menetüket, visszatérnek a látszólag már
elvégzetthez, hogy megint újból elkezdjék, kegyetlen alapossággal gúnyolják
első kísérleteik felemásságait, gyengéit és gyatraságait, úgy látszik, mintha
ellenfelüket csak azért tepernék le, hogy az új erőt szívjon a földből s még
nagyobb óriásként egyenesedjék fel velük szemben, mindig újra visszariadnak
saját céljaik bizonytalan hatalmasságától, míg meg nem teremődik az a helyzet,
amely minden visszafordulást lehetetlenné tesz, ..."

Engels (1850) MEM. 7.
kötet 534. oldal

"A történelem
azonban nekünk sem adott igazat; leleplezte, hogy akkori nézetünk illúzió
volt."

Lenin (1922) LÖM. 45.
kötet 291. oldal

"Kétségtelen, hogy rengeteg ostobaságot követtünk el és fogunk még elkövetni. Senki sem ítélné ezt meg jobban és láthatja világosabban, mint én."

Lenin (1922) LÖM. 45.
kötet 118. oldal

"Mindazok a forradalmi pártok, amelyek eddig elpusztultak, azért pusztultak el, mert elbizakodtak és nem tudták meglátni, miben rejlik az erejük, és féltek beszélni gyengéikről. De mi nem pusztulunk el, mert nem félünk beszélni gyengéinkről és megtanuljuk leküzdeni a gyengéinket."

Lenin (1921) LÖM. 52.
kötet 108. oldal

"Se szeri, se száma azoknak az eseteknek, amikor szervezeti és személyi kérdésekben kisebbségben maradtam."

Lenin (1921) LÖM. 42.
kötet 243. oldal

"Senki sem vihet pusztulásba bennünket, kivéve saját hibáinkat."

Lenin (1921) LÖM. 44.
kötet 30. oldal

"Nem kell takargatnunk hibáinkat az ellenség előtt. Aki ettől fél, az nem forradalmár. Ellenkezőleg, ha nyíltan megmondjuk a munkásoknak: "Igenis, hibákat követtünk el", ez azt jelenti, hogy a jövőben ezek a hibák nem fognak megisméltődni, ..."

Lenin (1921) LÖM. 44.
kötet 156-157. old.

A forradalom kezdetén "elkövettük azt a hibát, hogy közvetlenül át akartunk térni a kommunista termelésre és elosztásra." (156) "A gazdasági fronton, a kommunizmusra való áttérést megkísérelve 1921 tavaszáig komolyabb vereséget szenvedtünk akármelyik olyan vereségnél, amelyet Kolcsak, Gyenyikin vagy Pilsudski mért ránk..." (157)

Marx-Engels (1848)
MEM. 6. kötet 102. oldal

"A korona feláldozza a burzsoáziának a nemességét, a burzsoázia pedig a koronának a népet. Ezzel a feltétellel lesz a királyság polgárvá és a burzsoázia királyivá."

Marx-Engels (1848)
MEM. 5. kötet 35. oldal

"Németország egy
elpolgáriasodott feudalitásba pottyant... "

Engels (1883) MEM.
36. kötet 35. oldal

Lassalle egyetlen reakciós tömeg elméletével
szemben: "... éppen ebben áll a történelem iróniája, amely nekünk
dolgozik, hogy ennek a feudális és polgári tömegnek különböző elemei a mi
előnyünkre küszködnek, marakodnak egymással, felfalják egymást... "

Lenin (1916) LÖM. 30.
kötet 52. oldal

"Aki ”tiszta“ szociális
forradalmat vár, sohasem fogja megérni. Az ilyen ember csak szavakban
forradalmár, s nem érti meg az igazi forradalmat. Az 1905-ös orosz forradalom
polgári demokratikus forradalom volt. Ez a forradalom a lakosság valamennyi
elégedetlen osztályának, csoportjainak és elemének számos összecsapásából állt.
Voltak közöttük tömegek a legostobább előítéletekkel, a leghomályosabb és
legfantasztikusabb harci célokkal, voltak kis csoportok, amelyek japán pénzt
fogadtak el, voltak spekulánsok és kalandorok stb. Objektíve azonban a tömegek mozgalma rombolta a cárizmust és
tisztogatta az utat a demokrácia számára, ezért az öntudatos munkások a
mozgalom élére álltak."

Lenin (1905) LÖM. 11.
kötet 30. oldal

"... a burzsoá társadalom talaján működő
szociáldemokrácia nem vehet részt a politikában anélkül, hogy egyes esetekben
ne menne együtt a burzsoá demokráciával."

Lenin (1917) LÖM. 31.
kötet 151. oldal

"Az államhatalom Oroszországban egy új osztály kezébe, nevezetesen a burzsoázia
és az elpolgáriasodott földbirtokosok osztályának kezébe ment át."

Marx (1852) MEM. 8.
kötet 396. oldal

"... mi azt mondjuk a munkásoknak: 15,
20, 50 évi polgárháborúkat és népek csatáit kell végigharcolnotok nemcsak
azért, hogy a viszonyokat megváltoztassátok, hanem azért is, hogy önmagatokat
megváltoztassátok és a politikai uralomra alkalmassá tegyétek... "

Marx (1853) MEM. 9.
kötet 209-210. oldal

"... örök
történelmi törvény, hogy a barbár hódító- (209)kat magukat is meghódítja a
leigázott népek magasabb civilizációja." (210)

Engels
(1848) MEM. 5. kötet 142. oldal

"A népeket
egymásra uszítani, az egyiket a másiknak az elnyomására felhasználni és így
gondoskodni az abszolút uralkodói hatalom fennmaradásáról - ez volt a hatalom
eddig birtokosainak és diplomataiknak művészete és munkája."

Engels
(1849) MEM. 6. kötet 260. oldal

Az "európai
néptestvériesülés" "csak mélyreható forradalmak és véres küzdelmek
útján" jön létre. "... a forradalmi népeknek az ellenforradalmi népek
elleni szövetségéről" van szó.

Engels
(1859) MEM. 7. kötet 534. oldal

A vulgáris
demokráciák illúzióit bírálja. "Ez a ”népnek“ hamaros, egyszer s mindenkorra döntő
győzelmére számított az ”elnyomók“
felett, mi viszont hosszú harcra számítottunk - az ”elnyomók“
eltávolítása után - éppen ebben a ”népben“ rejtőző ellentétes elemek
között."

Engels
(1882) MEM. 35. kötet 336. oldal

"De hogy
ezután milyen társadalmi és politikai fázisokon kell majd átmenniök ezeknek az
országoknak, amíg szintén elérkeznek a szocialista szervezethez, erről ma, azt
hiszem, csak meglehetősen hiábavaló hipotéziseket állíthatunk fel. Csak egy
bizonyos: a győzelmes proletariátus
egyetlen idegen népre sem kényszeríthet rá valamiféle boldogítást anélkül, hogy
saját győzelmét alá ne ásná vele."

Marx-Engels
(1850) MEM. 7. kötet 216. oldal

"Lehet, ...
hogy a kínai szocializmus úgy viszonylik az európaihoz, mint a kínai filozófia
a hegeléhez."

Lenin
(1916) LÖM. 30. kötet 49. oldal

"...
lehetségesek forradalmak is - a szocialista állam ellen - meg háborúk is. ... A

proletariátus még nem válik szentté pusztán azzal, hogy végrehajtja a szocialista forradalmat, és ez nem biztosítja a hibák és gyengeségek ellen. ...
A nemzeti ellenszenvnek nem tűnnek el olyan gyorsan; az elnyomott nemzet gyűlölete - mégpedig teljesen jogos gyűlölete - az elnyomóval szemben megmarad egy ideig..."

Lenin
(1915) LÖM. 26. kötet 263. oldal

"... a nemzetközi burzsoázia megdöntése óriási mértéken meggyorsítja mindennemű nemzeti válaszfal leomlását, s ugyanakkor a szellemi élet és az eszmei áramlatok, törekvések, árnyalatok gazdagsága és változatossága tekintetében nem csökkenti, hanem milliószorosan fokozza az emberiség ”differenciálódását“."

Arisztotelész:
Politika. "Első könyv" 76. oldal

"...ha minden szerszám parancsra vagy a maga jószántából el tudná végezni munkáját, ... ha így a vetélő is magától szőne s a lantverő pálcika is magától játszana: nem volna akkor szükségük se az építőmestereknek mesterlegényekre, se az uraknak szolgákra."